

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARPAD-UCCA 12. SZÁM.
Telefonszám: 277.

Felelős szerkesztő:
Dr. KNÉZY LEHEL.

EGY SZÁM
12
FILLÉR

Kiadó:
Dr. BAJAI ERNŐ.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Helyben negyedévre . . . . . 8 pengő.
Vidékre negyedévre . . . . . 8 pengő.

Bisztray Balku Gyula főispán távozása.

Most már a hivatalos lapban is megjelent Bisztray Balku Gyula főispán felmentése. Saját kérelmére és buzgó szolgálatainak elismerése mellett mentette fel a kormányzó.

Ha van valaki, aki tanuszkodhatik azok mellett a buzgó szolgálatok mellett, melyeket Bisztray Balku Gyula főispán a város és vármegye fejlődése érdekében kifejtett, akkor mi vagyunk azok a sajtó munkásai, akik igazolni tudjuk, hogy soha semmiben sem vezette önérdek, nem kereste a nyilvános elismerést, sőt az ellen mindig tiltakozott.

1922. év márc. hó 22. napján foglalta el Bácsbodrog vármegye főispáni székét, 1923. év aug. hó 9-én iktatták be Baja város főispáni székébe.

Az utolsó tiz esztendő legnehezebb éveit töltötte a két törvényhatóság élén, a pénz romlása, a gazdasági viszonyok teljes visszafejlődése annyi problémát vetett a felszínre, hogy azok megoldása itt az aránylag kicsiny két törvényhatóság területén is szinte emberfeletti munkát róttak a vállára.

Az erősödő központosítás úgy szólván minden szálát az ő kezébe sodort és sokan, — ezren és ezren — keresték fel ügyes bajos dolgaikkal, melyek megoldásánál mindig a legnagyobb szívésséggel, emberbaráti jóakarattal volt mindenki iránt.

Kitünő érzéke volt ahhoz, hogy a lekötözött szívésséget, a demokratikus érzést összhangba hozza a főispáni állást megillető tekintéllyel.

Csak tisztelői és barátai maradtak a két törvényhatóságban; ellensége senki sem.

Puritánága és igazságszeretete mindig biztosítja számára a két törvényhatóság polgárainak osztatlan szeretetét és tiszteletét.

Nem véletlen, hogy elsősorban az emberrel foglalkozunk, de ez nem azért történik, mintha az ő közérdekű munkássága nem volna ennél sok-

kal nagyobb. Merjük állítani, hogy nem volt egyetlen egy közérdekű ügy, kulturális, gazdasági, ipari, közlekedési, melynek szerencsés kimunkálásán ne dolgozott volna. A siker mindezen ügyekben tulnyomó részben az ő fáradhatatlan kitartó munkásságának volt a gyümölcse; de az elismerést, a babért érte soha sem kereste.

A törvényhatósági élet méltóságát, nyugalma mindig meg tudta őrizni; jórészt az ő higgadt, nyugodt természetének köszönhető, hogy a válságos idők sokszor élesen szembenálló ellentétei a törvényhatósági életben sohasem robbantak ki.

Az egész vármegye és az egész város osztatlan tisztelete kíséri nyugalmaiba.

Dr. Szabovljevics Dusán kormányfőtanácsos alispán őszi közgyűlési jelentése.

Alispáni jelentés folytatása.

Azt pedig talán senki sem gondolhatja komolyan, hogy a megye az összes községek helyett vegyen fel a pénzügyhatóságtól nagyobb összegű drága kölcsönt. Hát nem elég, hogy a községek máris tartoznak a megyei háztartási alapnak kerekén 214.000 pengővel, mi által abba a helyzetbe jutották az alapot, hogy maga is kölcsönből kell, hogy éljen?

Egy-egy község 6, 8, 10 ezer pengős kölcsön felvételével tudná teljesíteni tisztviselőivel szemben fennálló tartozását; a vármegyének százezres kölcsönre volna szüksége.

Azután ezt a kölcsönt vissza is kell fizetni, utána kamat — és pedig magas kamat — jár. Ezeket a kiadásokat csakis a pótdadó útján lehetne előteremteni. És mit szólnának azok a községek, melyek alkalmazottaik illetményét rendszeresen beszedik, — mert hát vannak ilyenek is — ha más községek helyett fizetniük kellene?

Lám, a kérdés nem oly egyszerű, mint aminőnek látszik.

Én pedig kijelentem, hogy bármennyire is együtt érzek a községi tisztviselőkkel és bármennyire fájalm is mostoha sorsukat, részéről sohasem járulhatok hozzá ahhoz, hogy a megyét — melyet nagy erőfeszítéssel sikerült eddig megóvnom a terhes függő és váltó kölcsönöktől — súlyos adósságba sodorjam.

Tehát akkor mi a teendő?

Az adókat lehetőleg kiméletesen bár, de erélyesen be kell hajtani, elsősorban azoktól, akik fizetni tudnak, de nem akarnak. Ez az alapja és végpontja minden idevonatkozó intézkedésnek.

Részéről megtettem ugyan minden irányban a lépéseket a súlyos helyzet orvoslása érdekében, így pl. előleget kértem a belügyminiszter irtól a fizetési alap számára; de

ha ezt meg is kapjuk — amire nincs sok kilátás — azt vissza is kell fizetni, ezt pedig csak is a befolyó adókból tehetjük.

Egy további személyes közbelépésem az volt, — és pedig magánál a belügyminiszter urnál — hogy a községek sürgősen és visszafelé megkapják azt az összeget, amely őket a múlt hónapban véglegesen megállapított pótdadó-százalék szerint az ennek megfelelően felemelt kulcs alkalmazásával az egységesen kezelt adók összegéből megilleti. De hát ennek is előfeltétele az, hogy a közdók befolyjanak, mert a megosztási kulcs felemelése semmit sem ér, ha nincs mit megosztani.

Vegyenek fel a községek függő kölcsönöket.

Mínt hogy pedig úgy az előleg esetleges kiutalása, mint az adók behajtása időt igényel, a segítség pedig sürgős, nem marad más hátra, minthogy a községek függő kölcsönöket vegyenek fel. Részéről a legliberálisabban fogok eljárni a kölcsönök engedélyezésénél, mint ahogyan készségesen támogatnám őket abban, hogy ilyen kölcsönöket kapjanak. Általában mindent el fogok követni, hogy a községeket és tisztviselőiket a mai súlyos helyzetből kiségitsem.

A belügyminiszter a községi alkalmazottak illetményeit az állampénztárból akarja kiutalni.

Részéről nem látom oly súlyosnak a helyzetet, mint aminőnek eddig látszott és pedig azért, mivel a jelenlegi belügyminiszter urnak eltökélt szándéka — amint azt előttem kijelentette, — hogy a községi alkalmazottak illetményeit a

jövő évtől kezdve az állampénztárból akarja kiutalni.

Addig pedig, míg ez remélhetőleg megtörténik, a helyzeten lényegesen fog javítani az, hogy — mint fentebb említettem — egyrészt a községek legtöbbje a pótdadó-százalék végleges megállapítása, illetve felemelése folytán most már nagyobb jövedelemben fog részesülni, másrészt a véglegesen megállapított segélyek szétosztása révén a fizetési alappal szemben fenálló tartozásait egészben, vagy részben kiegyenlíthette.

Az 1931. évre összeállított községi költségvetések végleges felülbíráltása ugyanis a múlt hónapban megtörtént.

Tudvalevőleg a legújabb rendelkezések szerint azokat a költségvetéseket, melyek 75 százaléknál nem magasabb pótdadó kivetését igénylik saját hatáskörömben magam hagyom jóvá;

a 75 százaléknál magasabb pótdadóval dolgozó költségvetéseket azonban a bel- és pénzügyminiszterium kiküldöttleiből alakított bizottság bírálja felül véglegesen.

Ennek a felülbírálatnak még a múlt év végével meg kellett volna történni, de közbejött körülmények folytán a valóságban csak f. évi szeptember hó vége felé történt meg.

Kedvezőtlenül áll Brüning kabinetalakítása.

A centrupárti Germania tudni véli, hogy a birodalmi kancellár ma estig megalakítja kabinetjét.

Ezzel szemben a Vorwärts azon a nézeten van, hogy Brüning vagy nem tud kabinetet alakítani, vagy a legjobb esetben a birodalmi gyűlés elé tud állni, ott azonban kisebbségben marad a bizalmatlansági indítvánnyal szemben. A lap szerint a 30 néppárti képviselő közül legfőljebb, ha nyolc szavaz Brüning mellett, a többiek a nemzeti ellenzékhez készülnek csatlakozni.

Politikai körökben úgy tudják, hogy ha Brüning kabinetalakítása megghiusul, akkor Hungenberg kormányalakítási kísérlete, vagy pedig a „négy mentő” kormánya következik: ezek a következők: Luther, Gessler, Guno és von Gayl.

Pásó gyilkosát 4 évi fegyházra ítélte a bajai törvényszék.

Folyó év augusztus 2-án terjedt el az a hihetetlen hír a városban, hogy Pásót apósa meggyilkolta. Ez nem azért hangzott oly hihetetlenül, mintha Pásó, azaz Gyurinovits Ferenc, jámbor, légynek sem ártó ember lett volna, mert hiszen híres verekedő volt az egész környéken, hanem csak azért, hogy azt, aki sok erős, mokány legénnyel már elbánt, hogy verhetné agyon az öreg Szabó Péter. Pedig a hír igaz volt. És a gyilkos, aki pedig többé-kevésbé ki tudott jönni izgága, izákos vejével, tegnap állt földi bírái elé.

Az ősz Szabó, illetve ahogy Kis-csávyban ismerik: Bagó bácsi, nyugodtan adta elő az esetet. A végzetes napra vendégeket hívott meg a tanyára: leányát, vejét, Bakó Mátyást, veje nagybátyját és Milkó Miksa kereskedőt. Pásó már itora reggel megérkezett és apósával együtt egy-két kancsó bort kávézott. Azután az öreg kocsival bejött a többi vendégekért. Körülbelül 10 órakor már a tanyán voltak és bort uzsonnáztak Ferkó nékiül, akinek valami dolga akadt a városban. Ebédidőre azonban ő is megérkezett. Szokás szerint egy kicsit őszszeszördült az asszonnyal, de ennek nem lett semmi komolyabb következménye. Azután ettek, ittak, danoltak, tehát egész rendesen szórakoztak. Délután az öreg már kezdte érezni, hogy a bortól tényleg néha berug az ember. Ezért bement a szobába, hogy aludjon. De ez nem sikerült, egyszerre kint lármát hallott és — a többire nem emlékszik. — Azután mondja Szabó

— arra emlékszem, hogy a kórházban vagyok, fehérruhás ápolókat láttam és ott mondták, hogy agyonütöttem a Ferkót.

Ugy látszik az öregnek kihagy az emlékező tehetsége, mert már azt is elfelejtette, hogy a csendőrök és a vizsgálóbíró előtt egész értelmesen elmesélte a pusztá katasztrófa lefolyását is.

A vádlott kihallgatása után a tanúk következtek: Milkó Miksa, Bakó Mátyás, Szabó Péterné, az áldozat felesége és Vágó Gáspár csendőr törzsrörmester. A vallomások egyes kérdéseknél eltértek. Különösen abban, hogy a tett elkövetése előtt mennyi ideig és hányszor pihent a vádlott a szobában. De abban megegyeznek, hogy estefelé, mikor már haza akartak menni és a lovak már be is voltak fogva, Pásó az anyósával, ez pedig a lányával összetűzött. Pásó nem épen irodalmi szavakkal hízelt az anyósának, az asszonyok meg lár máztak és e zajban észre sem vették, hogy Szabó baltával a kezében Pásó mögött áll és a balta, élével a vő fejére esik. Az első csapást villámgyorsan követte a második és a többi, míg Pásó szó nélkül végig nem vágódott a földön. A megremült nézők megborzadva kérdezték az öregot, hogy miért tette ezt, de ő megdermedve nézett csak maga elé és hallgatott. Akkor sem szólt, mikor a hörgő áldozatát kocsírra rakták, csak felült a bakra és ő maga hajtott a kórházba, ahol a csendőrök letartóztatták.

A bíróság végül dr. Donhoffér Szilárd vármegyei tiszti főorvost

hallgatta ki, aki ismertette a sérüléseket: a hat csapás közül kettő volt halálos, 4-szer a balta éle, 2-szer pedig a foka csapódott Pásó koponyájához és nyakához, melyek rendkívüli nagy roncsolást okoztak. A bíróság asztalán lévő ballán még mindig véres hajszálak vannak.

A kihallgatások után következett dr. Gáll Károly kir. ügyész vádbeszéde. Igazságszeretete és humanitása nyilatkozott meg, mikor ő, a közvádlo mint enyhítő körülményt megemlítette az áldozat izgága, rettetes természetét és a vádlott ittasságát.

Dr. Fischer Jákó védőügyvéd még hivatkozott a vádlott nem beszámítható állapotára, hisz részeg fővel, álomból, civakodás zajától felébresztve követte el rettenetes tettet az anélkül is könnyen izguló, epileptikus öreg ember.

A tanács tanácskozássra vonult vissza, majd egynegyed 2-kor kihirdették az ítéletet: 4 évi fegyház és 10 évi hivatalvesztés. Az ügyész megnyugodott az ítéletben, a vádlott és védője fellebbezett.

A tárgyalás sok érdeklődőt vonzott a tárgyalóterembe, úgy hogy nemcsak a padok teltek meg, hanem a fal mellett is szorongtak a kíváncsiskodók.

Veni sancte az új gimnáziumban.

Üdvözöllek új ruhába öltöztetett kedves öreg iskola!

Milyen fenséges, nemes egyszerűséggel, magas nyílt tekintettel várjátok magatokba Isten legkedvesebb teremtményét a gyermeket, hogy a múlt dicsőségén okulva, a jövő reményeivel biztatva, neveljétek kiváló hazafiakká.

Most mindenekeelőtt, meghajtjuk az elismerés zászlóját dr. Torday Anyos fennkölt személye előtt, akinek vasakarata hozta létre a tudományok ezt a szentelt csarnokát s aki éjt nappallá téve, az első betűvetéstől az utolsó vakolat felrakásig ott volt, kért, buzdított, fáradhatatlanul dolgozott. Nemcsak a szavak, hanem a tettek mutatják, milyen ember valaki, azért büszkén tekintethetünk a tudós tanárra, a magasztos lelkű papra és hálát adhatunk az Úrnak, hogy ezekben a válságos időkben ilyenekkel áldott meg benünket, szülőket.

Adj a jó Isten, hogy ebben a hosszú éjszakában, amely most a magyarra szakadt, több fényesség legyen, mint volt a múlt hétköznapok napsütéseiben s ez az új iskola a tradíciójához híven ontsa magából a kiváló tanárikar vezetésével a minden szépért, jóért lelkesedő ifjúságot, éppen úgy, mint a régi, kedves öreg iskola.

S most ennél az emléknél, amely szívünkben él, álljunk meg egykissé! Az idő hozza magával, hogy lassan, lassan elkopnak az emlékek élei, a konturok összefolynak, a képek egymásba olvadnak s szelid fényű emlékezésnél nem marad egyéb a szívünkben. Így van ez most is, ahogy az öreg, drága iskolára könnyes szemmel gondolok.

Csak két név tűndöklöl egyazon időben együtt mindazok lelkében élénken, akiknek gyermekeik a két távozó tanárban, egyikben a cserkészparancsnokot, dr. Bartók Egyedet, a másikban dr. Gálos Bernárdot, az osztályfőt tisztelhetjük.

Az emlékezés színt és fényt ad az életnek s minél mélyebb és teltebb egy szív, annál nehezebben felejt, de annál szebben is emlékezik.

Lelki szemem előtt látom mindkettőt, a két teljesen különböző típust s mégis mindkettőnek egyszerre gyújtom meg lelkemben a szeretet oltárán a hála világító gyertyáját. Gálos a szelid, mély tudású, szikrázó szellemű, ragyogó lelkitulajdonosságú igazi paptanár, Bartók a vállalkozószellemű írótanár, a családdias érzésű igazi katonai cserkész-tanár, aki egyéniségének varázsával, lelki előkelőségével, az életismeret nagy tudásával volt tanítványainak, cserkészeinek bálványá, mindkettő rajongásig imádott tanárja.

Mindahogy minden elmúlik a világon és bele kell minden változ-

hatatlanba nyugodnunk, ugyanúgy fájó lemondással kell venni, hogy ebben a szép, magasztos kulturálatában is az ő meleg atyai szívük nélkül indul meg az alkotó munka.

Gálos tanár szelid, derűs kedélye nem ragyogja be többé a száraz latin órákat s elmúltak azok a boldog derűs igazi cserkész vasárnapok, amelyek várva-várt oázisok voltak a hétköznapiok szürke sivatagában.

Szinte kiegészítette egymást ez a két drága jó lélek; az egyik rajongó természetimádatát, a másik szobatudós nyugodt temperamentuma.

Így azután egész természetes, hogy kezük alól kerülhettek ki azok a lilomos ifjak, akiket a szülőikkel párhuzamosan vezetve, úgy nevelték az életre, hogy díszére válnak az intézetnek és szüleiknek. Most innét mondom nekik Isten hozzádot!

Együttal meleg szívvel köszöntöm az intézet kiváló tanári karát, élükön az illusztris Igazgatóval, ebből az ünnepélyes alkalomból, kívánva nekik nehéz hivatásukhoz Isten áldását és azt, hogy a jövőben is annyi értékes embert neveljenek a hazának, mint a múltban.

Három év előtt, amikor a gimnázium 50 éves fennállását ünnepelték, úgyis elmulasztották a szülőket, hacsak ilyen formában is, hálájuknak kifejezést adni. Nem kenyerem a tolforgatás, a főzőkanálhoz büsz-

HIREK.

— **Dr. Róna Dezső** egészségügyi főtanácsost a Magyar Állami és Egyéb Közszolgálati Altsztek Országos Nyugdíjpótló és Segélyező Egyesülete bajai fiókja, disztagiává választotta. A disztaggiá váló választásról szóló disztoklevelet az intézet két tagja adta át szép beszéd kíséretében, amelyben megköszönték az eddigi támogatást. Kérték, hogy a jövőben is hasonló szeretettel és megértéssel legyen az intézet ügyei iránt.

— **Zenei hir.** Egy régi, szép terv van valósulóban. A Liszt Ferenc-Kör zeneiskolájában mult szombaton kezdetét vette a fuvósok képzése. Az összes fuvóhangszerekre, mind a fafuvókra, mind a rézfuvókra szép számmal jelentkeztek tanulók és a hetenként kétszer este tartott órákon lelkesen küzdenek a kezdet nehézségeivel; hetenként egyszer pedig zeneelméleti oktatást nyernek. A fuvóstanfolyam tandíja havonként egy pengő.

— **Zenei hir.** Különböző fafuvós és rézfuvós hangszereket megvételre keres a Zeneiskola Igazgatósa.

— **Áramszünet.** A villamosüzemek igazgatóságától nyert értesülésünk szerint f. hó 11-én vasárnap reggel 8 órától előreláthatólag 13 óráig különböző fenntartási munkálatok elvégezhetése céljából áramszünet lesz.

— **Jönnek a regösök.** Vasárnap délután 6 órakor az Ipartestület termében a testnevelési vezetőség rendezésével a regösök előadást tartanak. A testnevelési vezetőség ezután hívja meg az érdeklődőket. Az előadás teljesen díjtalan.

keséggel mondom, jobban értek, de ez most ez alkalommal a szívemből kikívánkozik. Bocsássák meg a Tanár urak, hogy ilyen primitív formában teszem sok-sok szülő együttérzésével. Most is csak azért merem, mert már nem gimnazista a fiam, 3 év előtt megvádolhattak volna, hogy nem a szívükből jön, de ma már a végtelen és soha el nem muló hálámon kívül nem fűz más az intézethez.

Ugye a szülő, ha nem vár hálát a gyermekeitől, egész természetesen belenyugszik abba azzal az önzetlenséggel, amely csak az anyáknak adatik meg, hogy míg él, neki kell áldozatot hozni gyermekeiért. De az a szerzetes tanár, aki az egész életét önzetlenül a nevelésnek szenteli, elvárhatja, hogy verejtékes munkájáért hálát kapjon.

S most kedves szülők, hozzátok legyen szabad szólanom; fogadjátok meg a tanácsom, mielőtt gyermekeiteket az új szentélybe engeditek. Végigjártam 8 nehéz évet a fiammal a gimnáziumban.

Könnyebb fajsúlyu gyermek lévén, sokkal nagyobb gonddal, szeretettel kellett óvnom, nevelnem. 5 percig nehéz volt a könyv mellett tartanom, így egész természetes, hogy sokszor volt vele baj (bár a tanuláson kívül mindenben első volt) s így sokat kellett hallanom: „hogy így a Tanár ur, úgy a Tanár ur”. Kedves szülők, ha itt egy

— A
mány u
den del
iskola h
Kör vála
bojlvit
kormány
amelyne
gyülés e
tos meg
Elnökség

— Te
uj Brün
vettük a
nap este
kormány
a követ
külgym
sági min
Közleke
Pénzügy
Gröner.
wald. P
élelmez
Schill.

— A
gyilkos
felügye
rendőrfe
gyilkos
köicsön
nem tu
Lánchi
családja
dosott,
az öng
egyszer
az ügy
zárta.
felettes
vonni.

percre
el vég
meg a
gyezési
hibás s
tercital
sem a
között
osztani
gondju
S tu
ma eb
világba
Tanár
jével o
ahová

Bizo
lett m
sokszo
jött h
bás. I
hit, sz
vosság
olyan
hittel
dett f
kel uj
hangn
nak a
Min
gyerm
Ott
jon a
ágya
szeret
minde
a szív
Ez

Standard vagy Telefongyári hálózati EUROPAVEVŐ Lázárnál.

— **A Liszt Ferenc-Kör választmányi ülése.** Folyó hó 13-án kedden délután 6 órakor lesz a zeneiskola helyiségében a Liszt Ferenc-Kör választmányi ülése, dr. Szabovljević Dusan alispán m. kir. kormányfőtanácsos elnöklete alatt, amelynek tárgya a rendes évi közgyűlés előkészítése. A tagokat pontos megjelenésre meghívja a Kör Elnöksége.

— **Tegnap este megalakult az új Brüning kormány.** Lapzártakor vettük a következő jelentést: Tegnap este megalakult az új német kormány. A kinevezett miniszterek a következők: Miniszterelnök és külügyminiszter Brüning dr. Gazdasági min. Warmbold egyetemi tanár. Közlekedésügyi minisz. Trevianus. Pénzügy min. Dittrich. Hadügy min. Gröner. Munkaügyi min. Stegerwald. Postaügyi min. Scheltzl. Közlekedési és földművelésügyi min. Schill.

— **Adóssága miatt akart öngyilkos lenni a miskolci rendőrfelügyelő.** Zeit Dezső miskolci rendőrfelügyelő azért akart öngyilkos lenni, mert házában 10.000 P kölesön volt és attól tartott, hogy nem tudja határidőre kifizetni. A Lánchídnál az utolsó pillanatban családját jutott eszébe, ezért elbujdosott, míg újra meg nem kísérelte az öngyilkosságot. A rendőrség egyszerű öngyilkosságnak kezeli az ügyet és a vizsgálatot már le is zárta. Valószínűleg csak a miskolci felettes hatósága fogja felelősségre vonni.

percre megtántorodtok, itt követtek el végzetes hibát, ilyenkor billen meg a gyermek lelkiegyensúlya. Jegyezzétek jól meg, a Tanár nem hibás soha, még kevésbé a ciszterciák, akiknek sem anyagi gond, sem a gyermekekért való aggodás között nem kell az érzéseit megosztani. Nekik minden örömről és gondjuk a tanítványuk.

S tudjátok ti azt értékelni, hogy ma ebben a fenekestől felforgatott világban mit jelent az, amikor a Tanár lelkenek, szívének teljes erejével ott dolgozhatik egyesegyedül, ahová a gondviselés állította?

Bizony sok-sok nehéz csatát kellett megvívnom a fiammal, amikor sokszor csüggedten, beteg lélekkel jött haza s mindig más volt a hibás. Ilyenkor hamar föztem neki a hit, szeretet, türelem virágából orvosságot és azt olyan sokszor és olyan adaggal adtam be, míg csak hittel szeretettel újra nem emelkedett fel a tanárjához s derűs lélekkel újra hinni nem tudott annak a hangnak, amely ennek az orvosságnak a nyomán a lelkében fakadt.

Mindig karöltve kell nevelni a gyermeket az iskolával.

Othon sok-sok szeretetet kapjon a gyermek. A szeretet melegágya a lélek legszebb virágainak. A szeretet tanítja meg a gyermeket minden nemes cselekedetre, amely a szívből fakad.

Ez a szülőanyja az igazi lelki fi-

Bauer József és neje
mely fájdalommal tudatják,
hogy leányuk

MAGDA

életének 28-ik évében folyó
hó 10-én váratlanul elhunyt.

Minden külön értesítés
helyett.

— **Egy millió halottja van a kínai árvíznek.** Londoni jelentések szerint a kínai Hankau városban minden elképzelésnél borzalmasabb árvíz pusztított. Az áldozatok száma több mint egy millió. Elpusztult a természetven százaléka és az árvíz elöntötte területekről százezer számra menekülnek az éhez és koldussá lett emberek. Hankau utcáin csak csónakkal lehet közlekedni s a városban az ostromállapot ellenére is napirenden vannak a rablások és gyilkosságok. A kár rendkívül nagy.

— **A magyar rádióhálózat,** mint az ismeretes, öt, illetve a mai lakitegy adóval együtt hat leadóból fog egy egyelőre állni. Az új nagyadó, mely kb. 175 kw-os lesz, a mai leadó épületéhez csatlakozó új épületszárnyban nyer elhelyezést, antennája pedig a szomszédos üres területen kap árbócot. A mai leadó így alkalmassá válik párhuzamos műsor szolgáltatására. A négy reladó helye Magyaróvár, Miskolc, Nyiregyháza és Pécs. Ezek közül a nyiregyházi 8.8 kw., míg a többi

nomságnak, tapintatnak, gyengédségnek, mások hibáinak való elnézésnek. Aki ezekkel a lelki tulajdonságokkal nem születik s otthon az érvé nem válik, annak nagyon nehéz lesz ezt később önfegyelmezővel elérni — talán soha.

Innét van az, hogy előkelő uri emberek egész életük végéig, hijjával vannak eme érzéseknek. Pedig mennyi szépség, szín, fény van az életben, ha szeretjük egymást!

Tehát k. szülők sok szeretettel párosult türelem, következetesség s nem győzöm eleget hangsúlyozni, az iskolával karöltve járó nevelés legyen a főfeladat.

Azt hiszem, minden anya úgy érzi, hogy egy kicsit minden gyermek az övé a világon s azért nem veszik rossz néven tőlem ezt a morálprédikációt, annál is inkább nem, mert ennek a nevelési módszernek köszönhetem jóval az átlagon felüli sikerült gyermekeimet, akik az iskolának diszei.

Most még néhány szót hozzátok intézek lilios aranyifjúság!

Szeressétek, tiszteljétek Tanárjaitokat, tanácsaikat vakon kövessétek és adjatok hálát a gondviselésnek, hogy ragyoghattok a lelkük fényében, melegedhettek a szívük tüzeiben az alatt az idő alatt, míg a jó Istennek azt a fonséges ajánlékát élvezhetitek, hogy a Ciszterciák tanítványai lehettek.

Egy anya a sok közül.

három 1.8 kw. teljesítményű lesz. Őszintén szólva, ilyen gyenge erejű állomásoknak, a mai energiák mellett, nem sok értelme lesz. Ezek részben a 210 méteres második hullámon fognak dolgozni és vezetékkel lesznek kötve a Studiohoz. Természetesen, mind a budapesti műsört fogják kisugározni. Annak ellenére, hogy a relék helyi közvetítésre is alkalmasak lesznek, vidéken nem lesz studio. A relék, természetesen, a városok közelében épülnek és üzemük automatikus lesz. Működtetésük a városok belsejéből történik. Kezelésük nem igényel nagyszámú személyzetet. Antennájuk két 60 méteres fatorony között függő drótból és geriesztett reflektorból fog állni, ami lehetővé teszi a sugárzás irányítását.

Laptulajdonos:

Dr. BAJAI ERNŐ.

Boroshordók

ujak és keveset használtak óriási raktár miatt minden nagyságban raktáron **olcsón eladók.**

GÄRTNER SIMON és FIA

Budapest, iroda: Visegrádi u. 23., raktár: Dohány u. 77. Tel.: 91-6-56.

URÁNIA.

Október hó 10-én, szombaton és 11-én, vasárnap.

ANNY ONDRA
legújabb világfilmje

Apostásfiu és huga.

Buchbinder zenés bohózata 10 felvonásban.

Szereposztás:

A postásfiu **VLASTA BURIAN.** A huga **ANNY ONDRA.** A miniszter **RODA RODA.**

Szenzációs zene- és táncszámok, ragyogó kiállítás.

Kisérő filmje:

Ázsia csodái.

A legragyogóbb expedíciós film 6 felvonásban.

MICKY legújabb kalandja
Hangos rajzfilm.

HIRADÓ.

Figyelem! „ÁZSIA CSODÁI” szombaton d. u. 4 órakor az ifjuságnak és természetimádóknak külön lesz bemutatva. Belépőjegy 50 f., diákjegy 20 f.

MEGJELENT A

VATEA

1932-es

KATALÓGUS ÉS ÁRJEGYZÉK.

Ingyen kapható minden rádiókereskedőnél.

Közgyűlés.

A Bajavidéki Központi Szeszifőző Szövetkezet 1931. október hó 18-án d. e. 10 órakor az Ipartestület helyiségében közgyűlést tart. Határozatképtelenség esetén 1931. évi október hó 18-án d. e. 11 órakor a megjelent tagok számára való tekintet nélkül fog határozni.

Keller Dezső
elnökhelyettes.

HIRDETÉSEKET FELVESZ A NYOMDAVÁLLALAT.

CORSO.

Október hó 11-én, vasárnap fél 4, 6 és fél 9 órakor

A néma filmgyártás tüneményes szépségű alkotásai.

Sárga liliom

Biró Lajos világhírű színműve 10 felvonásban.

Rendezte:

Korda Sándor.

Főszereplők:

BILLIE DOVE,
Clive Brook, Pártos Gusztáv, Mindszenty Tibor és Huszár Puffi.

Magyarországon játszódik le ez a szenzációs kiállítású és szépségű filmremek.

Kisérő filmje:

A lagunák leánya

Velencei történet 10 felv.

Főszereplők: **Korda Mária, Milton Sils, Béla Miklós.**

**Szent István-tér 5. sz. alatt
üzlethelyiségnek
vagy irodának
alkalmas helyiség november
1-re, olcsó bérösszegért kiadó.**

1931. vgh. 4060, 4424, 4664 és
4476. szám.

Árverési hirdetmény.

Az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében közhírré teszem, hogy a Dr. Toffler Artur bpesti ügyvéd által képviselt Steaua Magyar Köölaj R. T. budapesti cég végrehajtató javára 1476 P. 06 l., 279 P., 1125 P. 20 f., 1423 P. 65 fillér tőke és jár. erejéig és az ezen árveréshez csatolkozott dr. Soltész Zoltán végrehajtató javára 56 P. 83 f. tőke és járulékai erejéig, Szabó József és Galambos Imre végrehajtatók javára 1713 P. 57 f. tőke és jár. erejéig a Bajai Kereskedelmi és Iparbank Rt. vajtató javára 400 P. és 400 P. tőke és jár. erejéig, Dénes B. Rt. bpesti b. cég vajtató javára 69 P. 36 f. tőke és jár. erejéig, Wamoscher Gyula vjtató javára 160 P. tőke és jár. erejéig, Alfa Separator Rt. vajtató javára 131 P. 53 f. tőke és jár. erejéig Dr. Dely István végrehajtató javára 60 P. tőke és jár. erejéig, Bajai Takarékpénztár vajtató javára 200 P. tőke és jár. erejéig, Nemzetközi Gépkereskedelmi Rt. vajtató javára 70 P. 41 l., 57 P. tőke és jár. erejéig, Kann és Heller Rt. bpesti b. cég vajtató javára 99 P. 08 f. tőke és jár. erejéig Salgó Imre vajtató javára 372 P. 71 f. tőke és jár. erejéig, Schwarcz József és Tsa vajtatók javára 100 P. tőke és jár. erejéig végrehajtást szenvedők ellen a bpesti közp. kir. bíróság 1930-3 P. 30901-9, P. XII. 227457 és 3 P. 30901-11. sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőknek 1931. évi március hó 4-én és május hó 13-án le., illetve felül-foglalt és 3420 P-re becsült ingóságokra a bajai kir. járásbíróshág v. 4060, 4424, 4464 és 4476-1931. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az 1908. évi XXI. t.-c. 20. §-a alapján fent megnevezett és a foglalási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglaltatók javára is az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük hatályos végrehajtást szenvedők laháson, üzletében Baja, Gróf Zichy Bódog-tér 3. szám alatt és folytatólag Baja, Munkácsi M. u. 5. szám alatt leendő megtartására 1931. évi október hó 13. napjának d. e. egy-negyed 10 óráját tűzöm ki, amikor a bíróság lefoglalt butorok, írógép, furógép, Wertheim szekrény, asztali mérleg, tízedes mérleg, különféle, vasárak, kályhák, szerszámok és egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés ellenében, esetleg becsáron alul is el fogom adni.

Baja, 1931. szept. hó 14-én
Drescher József
kir. bír. végrehajtó,
mint bírósági kiküldött.

**Hirdessen a
FÜGGETLEN MAGYARSÁGBAN.**

Apróhirdetések.

Bácskai Műszaki Vállalat keres fix fizetéssel és jutalékkal rádió eladókat. Közelebbi adatok nevezett üzletében, Takarékpénztár-utca 1. megtudhatók. Óvadékképesek előnyben részesülnek.

BUDAPESTI-FUZÓSZALON (IV 1/2 Kecskeméti-u. 8. Fenyvesi Sarolta) részére modern **fűző-, haskötő-, melltartó** készítésére, méret szerinti rendeléseket, minta bemutatása és **október 10-én** személyes kipróbálás mellett, felvesz: Fischer Pál R. T.

Értesítés!

Értesítem a n. é. közönséget, hogy üzletemet ujonan átalakítottam, ahol ezután is kedvező áron igyekszem igentisz-telt vendégeimet kiszolgálni.

Egy kifogástalan ebéd (négy tál étel)üzletemben elfogyasztva **1'20 pengő, 1 pengő.**

Étlap szerint választható házonki-vüli ebéd és vacsora menü mennyiség szerint a legolcsóbb árban.

Kérdezze megismerését, hogy kosztommal meg van-e elégedve.

Havi előfizetők % kedvezményben részesülnek.

Szives támogatásukat kérve vagyok teljes tisztelettel

GOLDBERGER SÁNDOR.

ÉTKEZDE

Baja, Prohászka-utca 3.

BRUCKERNÉ

**házasság
közvetítő**

irodája megnyit, Baja Czirfusz
Ferenc utca 35. szám.

Diszkrétan közvetít házassá-gokat vagyonaltalanoknak is. Levélhez 50 fill. bélyeg mel-leklendő. (Cégjelzéstelen leve-lezés.) Irja meg adatait.

FELTUNÓ OLCSÓ!

**Fehér
mosdóállvány
P 5'50**

UTRY PÁL FIAI-nál.

Erzsébet királyné-utca 38.
Telefon: 280.

**Éjjeli
szolgálatot tart**

reggel fél 8 óráig és
vasárnap d. u. nyitva
okt. 5-től okt. 11-ig.

**Dr. MAKRAY LÁSZLÓ
GYARMATI EMIL**
gyógyszertára.

Nyomatott Bakanek és Goldberger könyvnyomdájában Baja.

**SCHÖN és BAJAI SZÉNNAGY-
KERESKEDŐK BAJA.**

**Külföldi szenet és kokszt legjobban pótolnak
a Pécsi Köszénbányák termékei.**

PÉCSI TOJÁSSZÉN,

PÉCSI DUNABRIKETT,

PÉCSI DIÓSZÉN.

Cserépkályhákban, vaskályhákban, koksztűzeléses kályhákban, rostélycserével, esetleg csekély átalakítással használhatók. Fűtőpróbaival a vevők rendelkezésére állunk

Baranyai Gazdák Részvénytársasága

a Ford gyárak autorizált képviselője

PÉCS. SIKLÓSI-U. 17. Telefon: 22-98. Távirat: Gazdaáru)

Raktáráról azonnal szállíthat:

Bármily típusu

„FORD” teher- és személyautót (ezek alvázait is),

FORDSON traktorokat,

mezőgazdasági és ipari célokra (vontatásra is.)

Amerikai és Éberhardt gyártmányu **tractor ekéket**,
cultivátorokat, tárcsásboronákat stb. — A fent felsorolt
autók, traktorok és talajművelő eszközök összes

alkatrészeit.

Villanyerőre berendezett modern

gépjavitó műhely.

(Hengercsiszolások, főtengelyszabályozások, csapágy-öntések stb., generáljavítások.)

Szerelő kiküldés.

Legújabb árjegyzékünket a nemrég lényegesen leszállított alkatrészárakról kívánatra ingyen és bérmentve megküldjük.

Sajáttermésű

elsőrendű boraimat

literenként házi kimérésben
olcsón árusítom.

Rizling 50 fillér

Kadarka 50 fillér

Siller 40 fillér

Mészáros Lázár-utca 17. sz.

SAJÁT GYÁRTMÁNYU

**angol csőágy
szekrényes ágy
tábori ágy**

olcsón kaphatók

UTRY - n á l.

Erzsébet királyné-utca 38.
Telefon: 280.

Fával égetett téglá és cserép.

Cement- és mozaiklapok

30 év óta bevált gyártási mód szerint a legszebb kivitelben.

Fával égetett prima darabos mész.

Kavics, dunahomok.

Mindenféle cementáru a legszebb kivitelben és leg-
jobb minőségben. Minden építési anyagot házhoz
szállít és műkömunkákat vállal

GRÜNHUT és TÁRSA

tégla-, mész és cementárugyára.
Gyári telefon 160. Városi telefonok 111 és 234.

FÜ

Szerkesztő: ARPAD-Telef

Bisztray főispán

A helyi sa hangjaanna népszerűség Balku Gyulán körülve

A társada elégszik me a sajtó utján a távozó fő szeretete, ha biztosítani megbecsülés

Szombato Caszinóban elnöklete ala tottak a baja sülelek kikk elhatározták

14-én este l sadalmi egy keznek a v lési termébe város érdeke város érdeke évtizeden ke lanul működ ispán és a r keretében b

Ezuton is sületek veze dalmi egyes hozzátartozói dán este 6 háza közgyül nél számosak veskedjenek.

Ugyanazna órakor a köz ben barátság lesz, melynek egyesületekne menü ára fél 2 pengő 40 f

Egyre aggasz japán-kin

A japán-kinai aggasztóbb hírel szövetséghez. A zéket küldött, hogy japán repü a mandúriai ta ideiglenes székh Fut és hogy a nyíltan támogat szeparatista mo kormány szintén Genfbe és azt p japán árucikkell arányokban növ ellenes mozgalmá gok is támogatja